

Usnesení poradního orgánu veřejného ochránce práv pro oblast ochrany práv osob se zdravotním postižením¹

k návrhu na zavedení příspěvku na osobní asistenci²

z 30. března 2025 (přijaté hlasováním mimo zasedání):

Poradní orgán

bere na vědomí pozměňovací návrh poslance Mariana Jurečky k vládnímu návrhu zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, kterým se od 1. 7. 2027 zavádí tzv. příspěvek na osobní asistenci,

ačkoliv **vítá** snahu o zlepšení situace části lidí s nejtěžším postižením, kteří využívají intenzivní podporu ve formě sociální služby osobní asistence,³

vyjadřuje současně **znepokojení** nad tím, že podpora je určena pouze úzké skupině potřebných, a takové řešení považuje za nesystémové,

zdůrazňuje, že osobní asistenci je potřeba chápat v souladu s Úmluvou o právech osob se zdravotním postižením („Úmluva“),⁴ jako individuálně přizpůsobenou formu podpory, která není omezena na jeden typ sociální služby, protože jedině tak může být skutečně účinným nástrojem umožňujícím lidem s postižením žít nezávislý život ve společnosti, jak garantuje článek 19 Úmluvy,

v souvislosti s uvedeným dále **vyjadřuje tyto konkrétní výhrady**:

- o návrhu nebyla vedena transparentní diskuze s lidmi s postižením ani s organizacemi hájícími jejich zájmy,
- návrh opomíjí část lidí s postižením, kteří čerpají jinou formu péče než je osobní asistence poskytovaná registrovaným poskytovatelem (ať už jde o sociální služby terénního charakteru, osobu blízkou či asistenta sociální péče), přestože jejich potřeba podpory je srovnatelná, a nerespektuje tak jejich právo volby,
- není zřejmé, jak stát v případě přijetí návrhu zajistí dostupnost služby osobní asistence, zejména v regionech, kde je služba v nedostatečné kapacitě nebo zcela chybí, což prakticky znemožní čerpání nové dávky těm, kteří by na ni jinak měli nárok,

a v návaznosti na to **upozorňuje**, že stát by měl přistoupit ke komplexní reformě systému podpory osobní asistence ve smyslu článku 19 Úmluvy tak, aby respektoval svobodnou volbu

¹ Podle čl. II odstavce 2 Statutu poradního orgánu.

² Pozměňovací návrh poslance Mariana Jurečky (č. 6205) k novele zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách ([sněmovní tisk č. 796](#)).

³ Viz § 39 zákona o sociálních službách.

⁴ Úmluva o právech osob se zdravotním postižením, vyhlášená pod č. 10/2010 Sb. m. s.

formy péče a podpory, byl transparentní, spravedlivý a založený na zásadách rovnosti a ne-diskriminace v souladu s Úmluvou,

a proto

vyzývá ochránce, aby

- informoval veřejnost o stanovisku poradního orgánu k návrhu příspěvku na osobní asistenci,
- obrátil se na ministra práce a sociálních věcí („ministr“) s dotazem, jak bude zajištěna finanční podpora lidem s nejtěžším postižením, kteří čerpají péči jinak než formou registrovaného poskytovatele sociální služby osobní asistence,
- požádal ministra o informaci, jak stát plánuje zajistit dostupnost osobní asistence napříč regiony,
- účastnil se odborné diskuze s cílem komplexního řešení podpory péče v domácím prostředí, která zohlední odlišné formy péče a potřeby různých skupin lidí s postižením,
- v případě přijetí návrhu sledoval dopady v praxi a zasazoval se o doplnění či rozšíření právní úpravy tak, aby odpovídal lidskoprávním standardům

a

žádá ochránce, aby poradní orgán průběžně informoval o přijatých krocích v návaznosti na toto usnesení.

JUDr. Vít Alexander Schorm v. r., předseda poradního orgánu

Mgr. Jiří Černý v. r., místopředseda poradního orgánu

Mgr. Magdalena Paulusová v. r., tajemnice poradního orgánu